

Hvem	Innhold
Ingrid	<p><i>«If we don't get serious about climate change today, it will be too late for our children to do so tomorrow»- Boris Johnson, åpningstale COP26.</i></p> <p>Dette sa den britiske statsministeren Boris Johnson under åpningen av klimatoppmøtet, COP 26, i Glasgow nylig. 194 land deltok på det som ble ansett for å være en av de viktigste klimaforhandlingene etter Parisavtalen. Og for en uke siden ble man enig om en avtale. Men hva betyr egentlig denne avtalen for Norge?</p> <p>Til å snakke om det har vi med oss klimaforsker og direktør for Nansensenteret, Tore Furevik, og produksjonsdirektør for Gullfaks, Christina Schieldrop.</p> <p>Tore, la oss starte med COP26, hva var det vi kom fram til i den avtalen?</p>
Tore	<p>Ja, så bare ta det aller først, så det aller viktigste med klimatoppmøtet var at det faktisk kom frem til en avtale. Det var jo ikke sikkert, og de forhandlet jo mer enn et døgn på overtid. Det viktigste de kom frem til, vil jeg si var at nå har de fått verktøyet på plass for å følge opp Parisavtalen. Det kom på plass det med kjøp og salg av kvoter, som var en av de tingene som har ventet på å bli ferdig. Det var forresten Norge og Singapore, altså Espen Barth Eide, som ledet de forhandlingene. De fikk på plass ... det ble iallfall sagt at i løpet av neste år skal de få på plass det med det grønne fondet, altså de 100 milliarder dollarene som årlig skal gå til å hjelpe fattige land med å få på plass teknologi, altså grønn teknologi. Det var egentlig det viktigste, vil jeg si. Så er det klart, avhengig av hvem du spør, mange synes jo avtalen ble altfor utvannet. Blant annet skjedde det noe i tolvte time der det sto noe sånt som at kullkraft skulle utfases, men nå ble det at kullkraft skulle nedfases. Så kan jo det bety at man ... Det ble litt mindre sterk ordlyd enn det som var i utkastet rett før avtalen ble vedtatt.</p>
Ingrid	<p><i>Nettopp. Men hva betyr det at man får på plass en sånn global avtale? Hva har det å si for Norge og Norges forutsetninger for å lykkes?</i></p>
Tore	<p>Jeg tenker igjen at det er veldig viktig at man har fått på plass en avtale, for hvis ikke hadde man hatt ingenting. Men igjen, FN-systemet er sånn at det ikke finnes noe politi her, det er ingen som straffer Norge på pukkelen hvis vi ikke oppfyller våre forpliktelser eller det vi har sagt vi skal gjøre. Men jeg tenker at det vil være en belastning å komme til neste år og ikke være på vei til å oppfylle det vi har sagt vi skal gjøre. Det er en ting til, og det er at veldig mange land, blant annet EU, snakker om det med klimatoll eller klimaskatt. Sånn at hvis man har land som ikke overholder sine forpliktelser, hvis de fortsetter å slippe ut store mengder CO2, vil man legge en toll på import av varer fra det landet. Sånn at det finnes noen mekanismer som gjør at man kan bli straffet økonomisk, men det finnes ingen verdenspoliti som går inn og straffer et land hvis de ikke oppfyller sine Paris-forpliktelser.</p>

Ingrid	Christina, du er leder for Gullfaks – En av de eldste plattformene i Nordsjøen. Det er skapt enorme verdier fra dette området, men også et av de største utslippspunktene i Norge. Men ifølge SSB-tall ligger likevel hele Norges CO2 utslipp langt under 1% av verdens totale utslipp, så har det egentlig noe å si hva vi gjør?
Christina	<p>Selvfølgelig har det noe å si, for ethvert utslipp som vi kan redusere i Norge, det teller like mye som en reduksjon i utslipp et annet sted. Enhver reduksjon, uavhengig av hvor det skjer, er like viktig.</p> <p>Jeg tenker det viktigste er at alle bidrar der de kan. Nå jobber jeg i Gullfaks, og vi slipper ut 800 000 tonn CO2 i året, som vi jobber med å få ned. Så argumenteres det jo med at det monner ikke. Vi må heller jobbe med å redusere utslippene når man bruker oljen og gassen, for der slipper man ut veldig mye mer. Men da tenker jeg at nå har jeg en jobb og en rolle der jeg kan påvirke utslippene fra produksjonsfasen på Gullfaksfeltet, og da er det det jeg må fokusere på, og det er der jeg kan gjøre en forskjell. Sånn tenker jeg at alle må tenke. Så er det andre som har en annen jobb, og kan påvirke utslippene i andre deler av verdikjeden. Hvis alle gjør det de kan, der de kan påvirke, det er da vi lykkes.</p>
Ingrid	<i>Er ikke det riktig, Tore, at Equinor og andre gjør det de kan, der de må?</i>
Tore	Jo, absolutt. Det som Christina sa, er at alle må kutte der de kan, og det er klart vi kan bidra gjennom våre arbeidsplasser. Vi kan bidra gjennom hvordan vi opptrer privat, både på hjemmebane og for så vidt hvor du reiser på ferie. Alle har muligheter for å bidra, absolutt, ja.
Ingrid	<i>Men er det et paradoks at Norge har så høye klimaambisjoner og samtidig fortsetter å lete etter mer olje og gass?</i>
Tore	ja, det er i hvert fall en vanskeligere og vanskeligere posisjon å forsvare internasjonalt. Det så vi nettopp på COP-møtet da Norge ble dagens fossil, det var vel første dagen. Så det er vanskelig å forsvare det internasjonalt, det at man fortsatt leter etter olje og gass, og spesielt hvis man òg tenker at Norge begynner ... altså Norge leter etter olje og gass opp mot Arktis og sårbare områder, sånn at det er nok en vanskeligere og vanskeligere politikk å forsvare.
Ingrid	<i>Ja, hva tenker du, Christina?</i>
Christina	Jo, jeg tenker at det absolutt er et paradoks, men vi må ha en balansert tilnærming til det. Som utgangspunkt for enhver diskusjon som gjelder klima, er det at verden trenger energi. Frem til vi har fått bygget opp tilstrekkelig kapasitet av alternative energikilder, så trenger verden olje og gass. Og skal vi klare å levere det, så må vi lete etter olje og gass. Men som Tore er inne på, diskusjonen er hvor man skal lete etter olje og gass, og der har Equinor nå endret sin letestrategi. Tidligere var det mye mer fokus på å lete i nye områder, se etter nye, potensielle store funn og utbygginger. Nå fokuserer vi rundt eksisterende infrastruktur. Og finner vi noe da, kan det utvikles raskere ved bruk av eksisterende infrastruktur som er mer klimavennlig, og der vi kan få utviklet ressursene innenfor en tidsperiode der vi fremdeles vet at vi trenger olje og gass i totalen. For jeg tror det er litt viktig at olje og gass – det er en viktig del

	av energimiksen. Norge som energinasjon og Equinor som energiselskap vil levere energi til verden, og det består av ulike typer energikilder.
Ingrid	<i>Hva tenker du om det her Tore, oljekranene blir nok ikke stengtakkurat nå, med ka med videre letevirkosmhet? Det er det jo mange som mener vi skal stoppe med med en gang?</i>
Tore	Ja, hva skal jeg si. Det er jo selvsagt veldig mange som mener det. Jeg tenker iallfall at det argumentet om at det ikke blir noe grønt skifte i Norge hvis vi ikke fortsetter leteaktivitet, det kjøper jeg ikke. Men så er det som det ble sagt her, at verden ikke klarer å snu rundt på en ... i løpet av noen år eller tiår. Det vil ta tid før man klarer å bygge opp store nok mengder med fornybar energi, altså store nok mengder med vind og store nok mengder med sol og kanskje andre alternativer, for det vil ta en del tiår. Og innen den tid vil verden trenge energi i form av olje og gass. Så er da spørsmålet, det må andre svare bedre på enn meg, om det er Norge som skal ta opp de siste restene, eller om det er andre land som skal gjøre det.
Ingrid	Men uansett om man fortsetter å lete videre eller ikke, så har dagens olje og gassproduksjonen et høyt CO2-utslipp. Hvordan skal dere klare å omstille Gullfaks, og hvordan tilnærmer Equinor seg denne omstillingen?
Christina	Ja, det er jo helt klart at Gullfaks, som et av de største enkeltutslippspunktene i hele Norge, er nødt til å gjøre noe. Det vet jeg at alle som jobber i Gullfaks, de vet det. Og det er ikke bærekraftig den situasjonen vi er i nå. Og skal Norge lykkes, så må også Gullfaks lykkes med omstillingen. Equinor ønsker å være en ledende drivkraft innenfor det grønne skiftet og har etablert tre strategiske satsingsområder for å klare det. Én: optimalisere olje- og gassporteføljen, altså produsere olje og gass med så lave utslipp som mulig. To: akselerere veksten innenfor fornybar, det være seg vind og sol, og tre: utvikle nye lavkarbonløsninger som CO2-fangst og -lagring og hydrogen. Så det er retningen Equinor har valgt å ta innenfor det grønne skiftet. Så må jo vi da manøvrere Gullfaks innenfor disse rammene for å sikre at vi henger med i tiden, er relevante for fremtiden og er vårt ansvar bevisst med tanke på klimautfordringen. Det vi gjør, er at vi jobber hver eneste dag med både å planlegge og gjennomføre energieffektiviseringstiltak og gjøre modifikasjoner som gjør at vi slipper ut mindre CO2 fra den daglige driften. Men det er ikke nok, så da har vi Hywind Tampen, som kommer i drift til neste år, som skal gi kraft til Snorre- og Gullfaks-plattformene.
Ingrid	<i>Og det er altså den flytende havvindparken, ikke sant?</i>
Christina	Det er verdens første flytende havvindpark, som skal levere strøm til oljeplattformer. Så i Gullfaks har vi også en fot innenfor fornybarsatsingen. Så har vi det tredje strategiske satsingsområdet til Equinor, som er nye lavkarbonløsninger, der vi studerer hydrogen til blant annet Gullfaks, der vi ser på å konvertere turbiner, som i dag går på gass, til hydrogen. Det er jo det som er kjekt med å jobbe i Gullfaks og både gjør det interessant og meningsfylt å jobbe i Gullfaks, for man er faktisk, selv om man jobber i olje- og gassbransjen, med på det grønne skiftet, og man føler at vi gjør en jobb som bidrar til at både Gullfaks, Equinor og Norge går i riktig retning med tanke på våre klimaambisjoner.
Ingrid	Hva tenker du Tore, har Equinor det som skal til for å spille en viktig rolle i det grønne skiftet?

Tore	jeg synes absolutt Equinor gjør veldig mye rett, men det er for så vidt litt som man sitter igjen med etter klimatoppmøtet òg, altså det går litt i rett retning, men det går altfor sent. Skal man ha en sjanse på halvannengradersmålet, skal verdens utslipp være halvert i løpet av bare ti år og gå mot null. Det er om 30 år. Det er klart selv med alt det positive som Christina sier, går det altfor sent hvis man ser totaliteten på det.
Ingrid	<i>Så hvis du skulle gitt ett råd, begynn med det. Hvis du skulle gitt ett råd til Equinor, hva skulle det vært?</i>
Tore	Det er å omstille seg og gjør det veldig mye raskere enn det de har tenkt. Veldig raskt tenker jeg at Equinor har enorme finansielle muskler. De har den kompetansen som trengs. De har påvirkningsmuligheter, de kan påvirke politikere hvis de vil det, og de kan påvirke sine 16 000 ansatte, eller noe sånt. Og ikke minst kan de påvirke alle sine underleverandører. Så Equinor har enorme muligheter til å være med å akselerere det grønne skiftet. Så jeg tenker at Equinor gjør mye rett, men det kan gå veldig mye raskere.
Ingrid	<i>Et siste spørsmål til deg Tore - hva tenker du er viktig for at vi skal lykkes med å nå klimamålene og lykkes med det grønne skiftet?</i>
Tore	Jeg tror at mange nok må se at vi faktisk har et problem, og der har det skjedd mye de siste årene. Det er klart at man har fått en ungdomsgenerasjon som har et helt annet engasjement enn man har sett før. Man har sett at det ikke lenger er viktige politiske miljøer som betviler at det er klimaendringer, eller betviler at det er menneskeskapte klimaendringer. Jeg tror nok at det med at vi har et problem, og at det problemet vil bli veldig stort hvis vi ikke gjør noe, det har seget inn blant de aller, aller fleste nå. Jeg tenker at det også gjelder å finne de gode løsningene, og det er der vi er nå, altså ulike politiske partier har ulike løsninger. Så jeg tenker vel det at folk må se at det er behov for endring. Man må faktisk få en sånn ... Folk må rett og slett forstå at det må koste litt å gjøre disse endringene. Så er det vel egentlig bare å gi gass, sånn som jeg ser det, på det fornybare eller grønne skiftet.
Ingrid	<i>Denne høsten har vi diskutert hva som skal til for å lykkes med det grønne skiftet – og er det en ting som er tydelig så er det at vi alle spiller en viktig rolle og jo mer vi samarbeider jo raskere vil ting skje. Og kanskje like viktig - jo flere som kjenner eierskap til problemet, industrier, myndigheter, akademia, investorer, oss alle ,..., jo flere vil også kjenne eierskap til løsningen. Takk for at du hørte på vår podkastserie</i> I denne episoden har du hørt lyd fra klimatoppmøtet COP26, med tillatelse fra FNs klimapanel.